

АЛАРМ 3 НА МАРГИНИТЕ НА ДРЖАВАТА

Цитати од Извештајот на Европската комисија за 2013 година

МАРГИНАЛИЗИРАНИ ГРУПИ, МАЛЦИНСКИ И КУЛТУРНИ ПРАВА И ПОЛИТИКИ ЗА АНТИ-ДИСКРИМИНАЦИЈА

- ▶ Во врска со правата на **ЛГБТИ лицата** ситуацијата е влошена. Постојат знаци на зголемена нетолеранција кон ЛГБТИ популацијата, како што се постојани физички напади на ЛГБТИ Центарот за поддршка во Скопје и хомофобни медиумски содржини.

- ▶ Децата со посебни потреби остануваат најранлива група, а нивната социјална инклузија е попречена од стигматизација, дискриминација, недоволна инфраструктура и социјални услуги.

- ▶ Сè уште има **проценка за учество од само 15%** на децата со посебни потреби во образовниот систем и тоа во специјализираните институции.

- ▶ Во врска со социјално ранливите лица со посебни потреби нивната интеграција останува многу ниска, а нивото на сиромаштија многу високо.

- ▶ Законот за анти-дискриминација не е целосно усогласен со правото на ЕУ бидејќи не ја забранува сексуалната ориентација како основа за дискриминација.

- ▶ Продолжуваат трендовите на поделби по етничка линија во училиштата и инциденти со меѓуетничко насилство.

- ▶ Инцидентите меѓу младите луѓе продолжуваат да ги ограничуваат меѓуетничкиот дијалог и доверба.

- ▶ Никакви јавни средства не беа наменети за имплементација на Стратегијата за интегрирано образование.

- ▶ Бројот на учебници и наставниот кадар за јазиците на заедниците се ограничени.

- ▶ Иако буџетот на Секретаријатот за спроведување на Охридскиот рамковен договор се зголеми во

2013 година, тоа не беше соодветно проследено со **напори за зајакнување на капацитетите и внатрешното функционирање.**

- ▶ Општиот удел на **државни службеници од мнозинските заедници** се зголеми на една третина во 2012 година, но голем број од нив (**околу 1500**) сè уште не се назначени на конкретно работно место.

- ▶ Потребно е да се зајакне **принципот на вработување според заслуги при вработувањето на лицата од мнозинските заедници** во државните институции.

- ▶ Прашањето за **социјалните права** на некои учесници во конфликтот од 2001 година (бранителите) останува **точка на сериозни несогласувања меѓу членките на владеачката коалиција**, но и меѓу етничките заедници.

- ▶ **Говорот на омраза** на спортските натпревари и **насилството на јавните места** и собири ги зголемија тензиите, што беше дополнително влошено од честото пристрасно известување на медиумите.

- ▶ Сè уште постои **сегрегација на Ромите во училиштата.**

- ▶ Никакви сериозни мерки не беа преземени да се намали преголемото учество на децата Роми во посебните училишта ниту пак нивна интеграција во редовното образование.

- ▶ Продолжува **отворената дискриминација при вработувањето на Ромите.**

- ▶ **Дискриминацијата на ромските ученици** продолжува, а **осипувањето на Ромите е сè уште високо** и покрај законите.

- ▶ **Ромите сè уште живеат во кругот на сиромаштијата и невработеноста** и во супстандарни животни услови.

СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА И ВРАБОТУВАЊЕ

- ▶ **Учеството на социјалните партнери во донесување на политиките е слабо.**

- ▶ **Капацитетот на синдикатите останува слаб.**

- ▶ Во врска со работничките права и синдикатите **правото на штрајк беше попречено во случајот на штрајкот на лекарите.**

- ▶ Учеството на пазарот на трудот е сè уште многу ниско. **Јавниот сектор и натаму е најголемиот работодавец.**

- ▶ **Долготрајната невработеност, високата стапка на невработеност на младите и ниското учество на жените на пазарот на трудот се сериозни причини за загриженост.**

- ▶ **Сиромаштијата останува висока**, а политиките од оваа област бараат соодветни институционални и финансиски ресурси за ефикасно имплементирање.

ИПА

- ▶ Проблеми со апсорпцијата на ИПА средствата. Само за 25% од ИПА се склучени договори.

- ▶ Капацитетот за апсорпција на средствата во петтата компонента и натаму загрижува. Дури 7,39 милиони евра од ИПА 2009 останаа неискористени.

- ▶ Бидејќи сè уште нема воспоставено склад за радиоактивен отпад, **Македонија беше исклучена од регионален ИПА проект.**

- ▶ Треба да се зголеми **транспарентноста на ИПА средствата.**

- ▶ Неопходно е подобрување на тендерските постапки поради кои доаѓа до големи доцнења, а со тоа и **се зголемува опасноста од неповлекување на ИПА средствата.**

ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА

- ▶ **Фискалната децентрализација сè уште не е заокружена.**

- ▶ Делот на **ДДВ трансфериран на локално ниво е недоволен** за исполнување на новите обврски. Потребни се натамошни **напори за општините да бидат финансиски**

одржливи и да можат да ги испорачат задачите што им се префрлени.

- ▶ Релевантните **закони за регионален развој не се целосно спроведени.** Телата одговорни за регионален економски развој немаат доволно ресурси. **Буџетот за регионален развој уште повеќе се намали.**